

губени. Той умира през 1727 г., без да завърши изследванията си по древна хронология.

Дали тази заплетена история около „Кратката хронология“ е била предизвикана заради страхът му от безпочвени нападки? А каква е била реакцията след публикацията на книгата?

В печата от средата на XVIII в. излизат много отзиви. Написани са главно от историци и филолози и са с негативен характер: „заблудите на почетния дилетант“ и т.н. Впрочем имало е и статии в подкрепа на И. Нютон, но те са били твърде малко. После вълната от отзиви спада и книгата на И. Нютон фактически е премълчана и извадена от научна употреба.

През XIX в. Ф. Араго, автор на исторически преглед, отделя за изследванията на И. Нютон само следното пренебрежително изказване: „Колкото до предметите извън математиката и нейното прилагане, Нютон няма правилно виждане... В подкрепа на нашето мнение ще посочим освен теологичните му съчинения хронологията, която Фрере опровергава веднага след издаването ѝ“ [30:1], кн. 1, с. 113. Ф. Араго, изглежда, не се е опитал да вникне в същността на нещата. Използвал е, без да се замисли, мнението на Фрере.

А в известната си книга „Гениалност и лудост“ Чезаре Ламброзо прави следното обобщение: „Нютон, покорил с ума си цялото човечество, което справедливо е отбелязано от съвремениците му, на стари години също е страдал от психическо разстройство, макар и не толкова силно като при предишните гениални хора. Вероятно тогава е написал „ХРОНОЛОГИЯТА“, „АПОКАЛИПСИС“ и „Писмото до Бентел“ – мъгляви съчинения, объркани и съвсем различни от създаденото на млади години“ [462:1], с. 63.

Подобни обвинения ще има по-късно и по адрес на Н. А. Морозов, който също се осмелява да подхване ревизия на хронологията. Странно звучат тези обвинения в една научна дискусия. Те по-скоро прикриват неспособността да се възрази по същество.

3.1.3. НИКОЛАЙ АЛЕКСАНДРОВИЧ МОРОЗОВ

С. И. Вавилов пише за Н. А. Морозов следното: „Н. А. Морозов съчеваше беззаветната си обществена, революционна служба на родния си народ с абсолютно поразителната си любов към научната работа. Ентузиазмът му на учен и безкористната му страст към научното изследване трябва да бъдат пример и образец за всеки учен, бил той млад или стар“. Сергей Иванович Вавилов: Очерки и воспоминания. Москва, Наука, 1981, с. 284.

В днешно време Николай Александрович Морозов, рис. 1.15, рис. 1.16, рис. 1.17, е първият изследовател, поставил наистина широко и радикално